

Zbirka odločb sodne prakse

Zadeva T-380/17

(objava odlomkov)

**HeidelbergCement AG
in
Schwenk Zement KG
proti
Evropski komisiji**

Sodba Splošnega sodišča (osmi senat) z dne 5. oktobra 2020

„Konkurenca – Koncentracije – Trg sivega cementa na Hrvaškem – Sklep o nezdržljivosti koncentracije z notranjim trgom in Sporazumom EGP – Udeležena podjetja – Upoštevni trg – Znatni del notranjega trga – Presoja učinkov transakcije na konkurenco – Zaveze – Pravica do obrambe – Delna napotitev na nacionalne organe“

1. *Koncentracije podjetij – Koncentracija z razsežnostjo Skupnosti – Merila presoje – Promet udeleženih podjetij – Udeleženo podjetje – Pojem – Pridobitev nadzora nad družbo s strani skupnega podjetja – Upoštevanje matičnih družb kot udeleženih podjetij – Pogoji – Matične družbe, ki so resnični akterji koncentracije – Kršitev načela pravne varnosti – Neobstoj*

(Uredba Sveta št. 139/2004, člen 1(2); Obvestilo Komisije 2008/C 95/01, točke od 145 do 147)

(Glej točke 98, 99, od 105 do 126, od 130 do 136 in od 149 do 151.)

2. *Pravo Evropske unije – Načela – Pravna varnost – Ureditev Unije – Zahteva po jasnosti in predvidljivosti – Uporaba neopredeljenih pravnih pojmov, ki jih mora razlagati in uporabiti uprava – Dopustnost*

(Uredba Sveta št. 139/2004, člen 1(2); Obvestilo Komisije 2008/C 95/01, točke od 145 do 147)

(Glej točke od 130 do 136.)

3. *Koncentracije podjetij – Koncentracija z razsežnostjo Skupnosti – Merila presoje – Promet udeleženih podjetij – Udeleženo podjetje – Pojem – Pridobitev nadzora nad družbo s strani skupnega podjetja – Upoštevanje matičnih družb kot udeleženih podjetij – Pogoji – Matične družbe, ki so resnični akterji koncentracije – Dokazi – Diskrecijska pravica Komisije – Meje – Upoštevanje prečiščenega obvestila Komisije o pristojnosti*

(Uredba Sveta št. 139/2004, člen 1(2); Obvestilo Komisije 2008/C 95/01, točke od 145 do 147)

(Glej točke od 153 do 160, od 167 do 174, 180, 198, od 202 do 206, 234, 253, od 255 do 258, od 260 do 270 in od 279 do 281.)

4. *Koncentracije podjetij – Pregled Komisije – Opredelitev upoštevne trga – Geografska razmejitev*
(Uredba Sveta št. 139/2004; Obvestilo Komisije 97/C 372/03)

(Glej točke od 293 do 343.)

5. *Koncentracije podjetij – Presoja združljivosti z notranjim trgom – Ustvarjanje ali krepitev prevladujočega položaja, ki bistveno ovira učinkovito konkurenco na notranjem trgu – Oviranje konkurence na znatnem delu notranjega trga – Merila*
(Uredba Sveta št. 139/2004, člen 2(3))

(Glej točke od 347 do 358.)

6. *Koncentracije podjetij – Presoja združljivosti z notranjim trgom – Ustvarjanje ali krepitev prevladujočega položaja, ki bistveno ovira učinkovito konkurenco na notranjem trgu – Presoja protikonkurenčnih učinkov koncentracije – Merila*
(Uredba Sveta št. 139/2004, člen 2(3))

(Glej točke 366, 405, 431, 450, 499, 524, 528, 568 in 569.)

7. *Koncentracije podjetij – Pregled Komisije – Zaveze zadevnih podjetij, zaradi katerih lahko priglašena koncentracija postane združljiva z notranjim trgom – Zaveze o odobritvi dostopa do infrastruktur in omrežij*
(Uredba Sveta št. 139/2004; Obvestilo Komisije 2008/C 267/01, točka 63)

(Glej točke od 580 do 586.)

8. *Koncentracije podjetij – Upravni postopek – Spoštovanje pravice do obrambe – Pravica podjetja do izjave – Obseg*
(Uredba Sveta št. 139/2004)

(Glej točke od 633 do 635, od 665 do 668 in 693.)

9. *Koncentracije podjetij – Upravni postopek – Obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah – Dokumenti, ki so bili na voljo ob sprejetju obvestila o ugotovitvah in možnih kršitvah, vendar vanj niso bili vključeni – Dopustnost dokumenta kot dokaznega sredstva – Pogoji*
(Uredba Sveta št. 139/2004, člen 18(1))

(Glej točko 636.)

10. *Koncentracije podjetij – Upravni postopek – Spoštovanje pravice do obrambe – Vpogled v spis – Jezikovna ureditev – Zapisniki telefonskih pogovorov Komisije s strankami in konkurenti udeleženih podjetij – Dostop do zapisnikov v izvorniku – Dopustnost (Uredba Sveta št. 139/2004)*

(Glej točke od 650 do 664.)

11. *Koncentracije podjetij – Pregled Komisije – Sklep o predložitvi koncentracije v pregled pristojnim organom države članice – Delna predložitev, ki je omejena na presojo učinkov koncentracije na upoštevne trge v državi članici – Posledice (Uredba Sveta št. 139/2004, člen 4(4))*

(Glej točke od 684 do 689.)

Povzetek

Družbi HeidelbergCement AG in Schwenk Zement KG (v nadaljevanju skupaj: tožeči stranki) sta 5. septembra 2016 Komisiji priglasili načrtovano koncentracijo s prevzemom nadzora nad družbama Cemex Hungária Építőanyagok Kft. in Cemex Hrvatska d.d. (v nadaljevanju skupaj: ciljni družbi) prek njunega skupnega podjetja Duna-Dráva Cement Kft. (v nadaljevanju: DDC). Vse te družbe delujejo na področju gradbenih materialov.

Po začetku postopka temeljitega preizkusa je Komisija koncentracijo razglasila za nezdržljivo z notranjim trgom.¹ Komisija je v svojem sklepu navedla ugotovitve, ki se med drugim nanašajo na vprašanje, ali ima koncentracija razsežnost Skupnosti, na upoštevni trg, na učinke koncentracije na področju konkurence in na zaveze strank koncentracije. Komisija je posebej za potrditev, da ima koncentracija razsežnost Skupnosti, upoštevala promet tožečih strank, ki je znašal več kot 250 milijonov EUR v Evropski uniji, ker sta bili ti resnična akterja koncentracije.

Tožeči stranki sta v utemeljitev ničnostne tožbe, vložene zoper ta sklep, med drugim izpodbijali presojo v zvezi s tem, ali ima priglašena koncentracija razsežnost Skupnosti. V zvezi s tem člen 1(2) uredbe ES o koncentracijah² zahteva, da vsaj dve udeleženi podjetji posamično na trgu Unije dosežeta promet v višini najmanj 250 milijonov EUR. Komisija naj s tem, da se je oprla na promet tožečih strank, da bi potrdila, da ima koncentracija, ki jo je izvedlo njuno skupno podjetje DDC, razsežnost Skupnosti, ne bi upoštevala obsega te določbe.

Splošno sodišče je to tožbo zavrnilo in v tem okviru pojasnilo pojem „udeleženo podjetje“, katerega promet se lahko upošteva pri dokazovanju, da ima koncentracija razsežnost Skupnosti.

¹ Sklep C(2017) 1650 final z dne 5. aprila 2017 (zadeva M.7878 – HeidelbergCement/Schwenk/Cemex Hungary/Cemex Croatia).

² Uredba Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 3, str. 40) (v nadaljevanju: uredba ES o koncentracijah).

Presoja Splošnega sodišča

Splošno sodišče opozarja, da uredba ES o koncentracijah sicer ne vsebuje opredelitve pojma „udeleženo podjetje“ v smislu člena 1(2) te uredbe, vendar je razlaga tega pojma vsebovana v točkah od 145 do 147 prečiščenega obvestila Komisije o pristojnosti³. V nasprotju s trditvami tožečih strank pa niti te točke, niti načelo pravne varnosti, niti uredba ES o koncentracijah ne nasprotujejo temu, da Komisija pri presoji v zvezi s tem, ali ima koncentracija, ki jo izvede skupno podjetje, razsežnost Skupnosti, matične družbe opredeli kot udeležena podjetja, kadar so te resnični akterji koncentracije.

V zvezi s tem Splošno sodišče na prvem mestu navaja, da je za zagotovitev učinkovitosti nadzora koncentracij treba upoštevati gospodarsko realnost resničnih akterjev koncentracije glede na pravne in dejanske okoliščine posameznega primera. Tako je določitev udeleženih podjetij nujno povezana s tem, kako se je postopek prevzema začel, kako je bil organiziran in kako se je financiral v vsakem posameznem primeru.

Glede razlage točke 147 prečiščenega obvestila o pristojnosti Splošno sodišče poleg tega pojasnjuje, da sta v njej predvideni dve možnosti, pri katerih je mogoče pri presoji v zvezi s tem, ali ima koncentracija, ki jo izvede skupno podjetje, razsežnost Skupnosti, matične družbe opredeliti kot udeležena podjetja. Pri prvi možnosti se skupno podjetje uporabi zgolj kot posrednik. Pri drugi možnosti so matične družbe resnični akterji transakcije. V obravnavani zadevi je Komisija menila, da transakcija spada pod drugi primer.

Splošno sodišče na drugem mestu ugotavlja, da niti prečiščeno obvestilo o pristojnosti niti njegovo izvajanje s strani Komisije v obravnavanem primeru nista ustvarila dvoumnosti, ki je v nasprotju z načelom pravne varnosti. Splošno sodišče navaja, da točke od 145 do 147 prečiščenega obvestila o pristojnosti ne dajejo nasprotujočih si signalov o pristopu, ki ga Komisija uporablja pri določanju podjetij, udeleženih v koncentraciji. Poleg tega lahko stranke koncentracije kot skrbni gospodarski subjekti po potrebi uporabijo tudi strokovno svetovanje ali se obrnejo na službe Komisije, da bi pridobile neformalne informacije o podjetjih, udeleženih v transakciji.

Splošno sodišče na tretjem mestu pojasnjuje, da za presajo v zvezi s tem, ali ima koncentracija razsežnost Skupnosti, ni potrebno, da so udeležena podjetja, katerih promet presega določene pragove, na obeh straneh transakcije. Člen 1(2) uredbe ES o koncentracijah namreč zahteva, da vsaj dve udeleženi podjetji posamično na trgu Unije dosežeta promet v višini najmanj 250 milijonov EUR, ne pa, da morata to biti prevzemnik in ciljno podjetje.

³ Prečiščeno obvestilo Komisije o pravni pristojnosti v okviru Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 o nadzoru koncentracij podjetij (UL 2008, C 95, str. 1) (v nadaljevanju: prečiščeno obvestilo o pristojnosti).